

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Σ' έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία αναζητούμε μια νέα θέση για την πατρίδα μας που δεν θα την ταπεινώνει, αλλά θα την τιμά γιατί την κατατάσσει στο προσκήνιο της δημιουργίας και της ιστορίας.

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του εγχειρήματος αυτού είναι η μορφωτική επάρκεια των πολιτών της.

Γι' αυτό η παιδεία και το εκπαιδευτικό σύστημα που την παρέχει αποτελούν πρώτη προτεραιότητα της πολιτικής του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Επιδιώκουμε τη *βαθεία εσωτερική μεταρρύθμιση* του εκπαιδευτικού μας συστήματος, δηλαδή τη μεταρρύθμιση που στοχεύει πρωτίστως στην αναβάθμιση του ποιοτικού στοιχείου στην παρεχόμενη εκπαίδευση και επιφέρει δραστικές αλλαγές στη *μικροκλίμακα της εκπαίδευσης*: σχολική μονάδα και των τριών βαθμίδων.

Το παιδαγωγικό ιδεώδες που κινεί την πολιτική μας είναι ο *κοινωνικός ανθρωπισμός*, ο οποίος δίνει έμφαση στις ανθρωπιστικές σπουδές και στην ολοκλήρωση του ανθρώπου, αντιτάσσεται δε στη μονοδιάστατη τεχνοκρατική θεώρηση που αναδεικνύει ως μοναδικές ανάγκες τη διασύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή.

Οραματιζόμαστε ένα σχολείο όπου ανθεί η δημοκρατία, το οποίο αναδεικνύει την αξιότητα, ενώ ταυτόχρονα βοηθά στον περιορισμό των κοινωνικών διακρίσεων. Ένα σχολείο που μετατρέπεται σε κέντρο παραγωγής σημασιών, ώστε να διευκολύνονται οι νέοι να αντλούν ιδέες, δημιουργικότητα και συναισθήματα από την ελληνικότητα και να τα συνδέτουν δημιουργικά με μηνύματα από το διεθνές πολιτισμικό γίγνεσθαι.

Επιζητούμε το διάλογο και τη συνεννόηση. Ωστόσο, είναι επιβεβλημένη η κατάργηση του δεσμικού πλαισίου της δεξιάς, γιατί προκάλεσε την οπισθοδρόμηση στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Προτείνουμε την καδιέρωση ενιαίου συστήματος σχεδιασμού και προγραμματισμού στην εκπαίδευση. Το Υπουργείο Παιδείας χαράσσει το πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής. Το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (ΕΣΥΠ) αναδεικνύεται σε κεντρικό όργανο εκπαιδευτικού προγραμματισμού και διαθέτει τρία τμήματα:

- α) Τμήμα Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- β) Τμήμα Ανώτατης Εκπαίδευσης
- γ) Τμήμα Ειδικής Αγωγής

Η αποκέντρωση είναι αρχή που διέπει τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος και αφήνει δυνατότητες επιλογών στους τοπικούς φορείς της εκπαίδευσης.

Στο επίπεδο της σχολικής μονάδας και της εκπαιδευτικής περιφέρειας καθιερώνεται ο ανά τρίμηνο προγραμματισμός και απολογισμός του εκπαιδευτικού έργου.

Σε ό τι αφορά στη γενική εκπαίδευση η πολιτική μας συνοψίζεται στα ακόλουθα:

Ολοκληρώνεται η διαμόρφωση του ενιαίου σχολείου με την έννοια ότι υπάρχει ένας τύπος σχολείου για όλους τους μαθητές σε κάθε βαθμίδα, στο οποίο αναπτύσσεται πρόγραμμα σπουδών με εσωτερική ενότη συνέχεια και αλληλουχία στόχων.

Η προσχολική αγωγή είναι διετής. Σταδιακά γίνεται υποχρεωτική και γενικεύεται σε όλη την επικράτεια. Στα αμέσως επόμενα χρόνια είναι εφικτή η για ένα έτος υποχρεωτική φοίτηση στο νηπιαγωγείο. Καθιερώνεται ο δεσμός του παιδικού κέντρου για την κοινωνική μέριμνα και προστασία των παιδιών της εργαζόμενης οικογένειας.

Η βασική υποχρεωτική εκπαίδευση είναι εννιαετής, με την προοπτική να γίνει δεκαετής.

Αυξάνεται η ηλικία εγγραφής στο Δημοτικό σχολείο στα έξη (6) χρόνια.

Ιδρύονται Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, μέχρις ότου καταστεί δυνατή η λειτουργία του ολοήμερου σχολείου.

Αναμορφώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα στο Δημοτικό σχολείο, ώστε να ενταχθούν σε αυτό η διδασκαλία ξένων γλωσσών, η σύγχρονη τεχνολογία, η περιβαλλοντική αγωγή κ.ά.

Άμεσος στόχος μας είναι η σχεδίαση ενός νέου αναλυτικού προγράμματος στο Γυμνάσιο. Κεντρικό θέμα αποτελεί η ορθή χρήση της γλώσσας.

Προτείνουμε τη δημιουργία κατά περιφέρεια ή σχολείο συμβουλευτικής ομάδας στήριξης αποτελούμενη από ψυχολόγο, γιατρό κ.λπ.

Η εκπαίδευση στο Λύκειο αναδεικνύει το μορφωτικό χαρακτήρα του και εξασφαλίζει τη μορφωτική αυτονομία του. Θα ισχύσει γι' αυτό βελτιωμένο σύστημα εισαγωγικών εξετάσεων που κατά το δυνατό αποδεσμεύει το Λύκειο από τη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Προτείνουμε η εκπαίδευση στο Λύκειο να παρέχεται από ενιαίο τύπο Λυκείου. Ένας βελτιωμένος τύπος *Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου* μπορεί να αποτελέσει τον κυρίαρχο τύπο Λυκείου.

Καταργείται ο πρόσφατος νόμος για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Ο θεσμός της αρχικής κατάρτισης πρέπει να είναι ενσωματωμένος στο σύστημα της δημόσιας τυπικής εκπαίδευσης.

Ενισχύεται η ειδική αγωγή με την πύκνωση του δικτύου σχολείων ειδικής αγωγής και επεκτείνεται η ειδική επαγγελματική εκπαίδευση.

Για σχεδιάζεται όλη η πολιτική για τους απόδημους και παλλιννοστούντες Έλλη.

Βασικό μέλημα της πολιτικής μας είναι η αναβάθμιση του εκπαιδευτικού, τόσο ως προς την οικονομική του θέση, όσο και ως προς την επιστημονική και παιδαγωγική του προετοιμασία. Βελτιώνεται γι' αυτό ριζικά η βασική κατάρτιση και η επιμόρφωσή του. Μεταξύ άλλων προτείνουμε κυρίως:

- Την διαφοροποίηση των προγραμμάτων στα πανεπιστημιακά τμήματα δημοτικής εκπαίδευσης ώστε να παρέχουν σταδιακά τη δυνατότητα της *ειδίκευσης του δασκάλου*, χωρίς όμως να απομακρυνόμαστε από το πρότυπο του ενός δασκάλου στις μικρές τάξεις.
- Την καθιέρωση στις καθηγητικές πανεπιστημιακές σχολές, ενός κύκλου ειδικών σπουδών με αντικείμενο την *υψοπαιδαγωγική κατάρτιση και εκπαίδευση*, που οδηγεί σε κτήση του ανάλογου πιστοποιητικού ως προϋπόθεση για το διορισμό στη δημόσια εκπαίδευση.
- Την αναμόρφωση του συστήματος της επιμόρφωσης μέσα σε διοικητικά και οικονομικά αυτοδύναμα περιφερειακά επιμορφωτικά κέντρα (ΠΕΚ).

Προτείνουμε ακόμη την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, αλλά και του εκπαιδευτικού με διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες.

Έμφαση πρέπει να δοθεί στην καθιέρωση αντικειμενικής και αξιοκρατικής επιλογής των στελεχών διοίκησης και των στελεχών παιδαγωγικής εποπτείας. Ο σχετικός νόμος της Νέας Δημοκρατίας καταργείται.

Η ανώτατη εκπαίδευση πρέπει να αλλάζει ριζικά προς το καλύτερο.

Αποτελεί δέσμευσή μας η *κατάργηση του ν. 2083* και η επαναφορά σε ισχύ του ν. 1268 με βελτιώσεις που επιβάλλουν οι σύγχρονες ανάγκες.

Θεσμοθετείται ειδικό σύστημα αξιολόγησης των πανεπιστημίων με σκοπό να συμβάλλει στη βελτίωση της απόδοσής τους.

*Η ακαδημαϊκή ανεξαρτησία των ΑΕΙ ολοκληρώνεται με την διοικητική, οικονομική και οργανωτική ανεξαρτησία τους (π.χ. πλήρης αρμοδιότητα στην προκήρυξη και πλήρωση θέσεων προσωπικού, πλήρης ευθύνη στα θέματα εσωτερικής οργάνωσης και διάρθρωσης των τμημάτων).

Αναπτύσσεται *ειδική πολιτική χρηματοδοτήσεων* σε προτάσεις ερευνητικών προγραμμάτων όπως και ειδικών προγραμμάτων καινοτομικού ή αναπτυξιακού χαρακτήρα.

Η σύνθεση και οι αρμοδιότητες των συλλογικών οργάνων διοίκησης αποκαθίστανται, όπως ορίζει ο ν. 1268, με ορισμένες βελτιώσεις (π.χ. συμμετοχή των προέδρων των τμημάτων στη Σύγκλητο).

Καθιερώνονται διαδικασίες *καθολικής γυφοφορίας* στην επιλογή οργάνων διοίκησης (πρυτάνεων, κοσμητόρων κ.λ.π.), καθώς επίσης και το *ασυμβίβαστο* στην κατοχή περισσότερων της μιας θέσης διοίκησης.

Η εκλογή πρύτανη και αντιπρυτάνεων γίνεται με ενιαίο γυφοδέλτιο.

Ο διοικητικός μηχανισμός των πανεπιστημίων υπάγεται σε χωριστό φορέα διοίκησης με επικεφαλή τον Γενικό Γραμματέα κάθε πανεπιστημίου.

Οι προπτυχιακές σπουδές πρέπει να αναβαθμιστούν. Στην κατεύθυνση αυτή μπορεί να συμβάλλει μεταξύ άλλων η *κατάργηση του μοναδικού συγγράμματος* και η αποσύνδεση από αυτό της εξεταστέας ύλης.

Είναι αναγκαία η υπόδειξη *πολλαπλής βιβλιογραφίας* κάτι που συνδέεται με την ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος βιβλιοθηκών, αναγνωστηρίων και πανεπιστημιακών τυπογραφείων.

Μέχρι τότε, διατηρείται η δωρεάν διανομή συγγράμματος.

Ο δεσμός των προπτυχιακών υποτροφιών διευρύνεται και ουσιαστικοποιείται.

Η κατάσταση και εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού ρυθμίζεται από το ν. 1268 με ορισμένες βελτιώσεις όπως:

- επέκταση του ελαχίστου και μεγίστου χρόνου παραμονής σε μια βαθμίδα
- υπέρβαση του τυπικού χαρακτήρα σε ορισμένες περιπτώσεις εσωτερικής εξέλιξης

- σύσταση δευτεροβάθμιου οργάνου κρίσεως εθνικής εμβέλειας για την εκλογή μελών ΔΕΠ
- απαγόρευση της εξωπανεπιστημιακής απασχόλησης και εισαγωγή της διάκρισης των μελών του ΔΕΠ σε μέλη που έχουν πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και σε μέλη με μερική απασχόληση
- πολιτική ισχυρών κινήτρων για την προσέλκυση υψηλού επιπέδου διδακτικού προσωπικού στα νέα και περιφερειακά πανεπιστήμια

*Η αναγκαιότητα της τεχνολογικής εκπαίδευσης είναι απόλυτη, γι' αυτό και η επιλογή μας να αναβαθμίσουμε το επίπεδο των ΤΕΙ προφανής.

Προτείνουμε το πτυχίο των ΤΕΙ να αποτελεί *πρώτο ακαδημαϊκό τίτλο σπουδών* που επιβεβαιώνει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία των ιδρυμάτων και επιτρέπει στους αποφοίτους να αποκτήσουν και μεταπτυχιακό τίτλο.

Η διάρκεια της φοίτησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη των οκτώ (8) εξαμήνων στα οποία περιλαμβάνεται και ένα εξάμηνο πρακτικής άσκησης.

Οι σπουδές στα ΤΕΙ και τα πανεπιστήμια είναι παράλληλες και ολοκληρωμένες και όχι επάλληλες.

Κρίνουμε αναγκαία τη συζήτηση για την *επανεξέταση των ειδικοτήτων* των πανεπιστημιακών και τεχνολογικών ιδρυμάτων μόνο με βάση το αντικείμενο και χαρακτήρα των σπουδών.

Θα δημοσιευτούν τα Προεδρικά Διατάγματα για τα *επαγγελματικά δικαιώματα* των αποφοίτων και θα προσαρμοστεί το εσωτερικό δίκαιο στις οδηγίες του Συμβουλίου της Ε.Ο.Κ που αφορούν σε *ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης*.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό των ΤΕΙ θα ακολουθήσει σε γενικές γραμμές τη διαβάθμιση που ισχύει στα πανεπιστήμια με ανάλογα ακαδημαϊκά κριτήρια.